

Česká školní inspekce Karlovarský inspektorát

V Karlových Varech 15. července 2019
Čj.: ČŠIK-623/19-K

Stanovisko k připomínkám

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Mgr. Zdeňka Tichá, ředitelka 1. Mateřské školy Karlovy Vary, Komenského 7, příspěvková organizace (dále „škola“), podala připomínky k inspekční zprávě čj. ČŠIK-418/19-K dle § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání uvádí:

Připomínka: *v části Hodnocení podmínek vzdělávání (strana 2-3 Zprávy) se hovoří o chybějící kontrole kvality průběhu vzdělávání a následné metodické podpoře s návrhy na zlepšení stavu na jednotlivých pracovištích ze strany ředitelky školy, o neefektivním přenosu pedagogických zkušeností mezi jednotlivými pracovišti, o formálním zavedeném systému předávání pedagogických zkušeností začínajícím učitelům, který má malý dopad na rozvoj jejich kompetencí, aj.*

nesouhlasím s těmito tvrzeními, neboť jako ředitelka školy usilovně podporuji růst kvality poskytovaného vzdělávání zejména u pedagogických pracovníků, a to ...

Stanovisko inspekčního týmu:

Připomínky k výročkům citovaným z inspekční zprávy shrnula ředitelka školy do čtyř bodů. Inspekční tým se ke každému bodu vyjádřil zvlášť. Pro přehlednost jsou označeny písmeny a), b), c) a d).

Připomínka: *a) podporou DVPP; jeho tzv. realizace programů „na míru“ a podle skutečných potřeb školy uspořádaných seminářů, vzdělávání učitelů příkladem dobré praxe z vlastních personálních zdrojů (např. prvky jógy v TV, logopedické chvílky v jazykové výchově, využití EVVO zahrady), začleňování získaných poznatků do vzdělávacího procesu,*

Stanovisko inspekčního týmu:

Chybějící kontrola průběhu vzdělávání a málo efektivní metodická podpora učitelek ze strany ředitelky školy jsou v inspekční zprávě uvedeny v souvislosti s nedostatky zjištěnými v průběhu vzdělávání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků uváděné v připomínkách jako příklad „...podpory růstu kvality poskytovaného vzdělávání zejména u pedagogických pracovníků...“, je v inspekční zprávě zhodnoceno s uvedením zjištění, že vedení školy

o další vzdělávání pedagogických pracovníků pečuje a podporuje ho: „...*Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, vytváří pro ně vhodné podmínky... Učitelky i asistentky pedagoga si prohlubují odbornou kvalifikaci v různých oblastech souvisejících s aktuálními potřebami školy, zaměřují se např. na vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, výchovu ke zdraví a zdravému životnímu stylu se zaměřením na hudebně pohybové aktivity, na vlastní osobnostní a profesní rozvoj (např. efektivní učení, uplatňování nedirektivního přístupu v pedagogické praxi, práce s dětmi mladšími tří let) Vedení školy sleduje nové trendy ve vzdělávání a novinky v právních předpisech...*“ V inspekční zprávě není uváděn výčet jednotlivých vzdělávacích akcí uvedený v připomínkách, ale souhrnné hodnocení posuzované oblasti inspekčním týmem.

Připomínka: *b) nadstandardním pořízením metodického materiálu a pomůcek do všech vzdělávacích oblastí (vytvoření podpory v jazykové oblasti týmem logopedických preventivistů - LOGOTÝM, v environmentální oblasti EVVO týmem – celoškolní aktivity a projekty, námětníky, založení přírodních zahrad, různé aktivity jako anketa Strom roku, Květen – měsíc zahrad, Les je naše hřiště, aj., zřízení Lesní MŠ, aktivní účast a využití prostředků z OP EU, v polytechnické oblasti zřízení dílniček a pracovních koutů s pomůckami, a další vzdělávací i zábavné aktivity....)*

Stanovisko inspekčního týmu:

Zhodnocení materiální podpory vzdělávání inspekčním týmem není v rozporu s připomínkami ředitelky školy. Z hodnocení uvedeného v inspekční zprávě vyplývá, že obnova materiálních podmínek je systematická: „... *Opatření ke zlepšení jsou účinná zejména v oblasti materiálních podmínek. Modernizace vybavení a obměna hraček a pomůcek probíhá postupně, k financování ředitelka využívá i různé rozvojové programy a projekty .... Zajistila účast v projektu Malá technická univerzita, což umožnilo škole nakoupit pomůcky a proškolit pedagogy na dvou odloučených pracovištích s cílem přiblížit předškolním dětem svět techniky. ... Škola ve školním roce 2018/2019 otevřela další pracoviště poskytující vzdělávání - lesní mateřskou školu. Hlavní záměr tohoto alternativního způsobu vzdělávání se škole daří naplňovat. .... Materiální podmínky odpovídají potřebám vzdělávání. Na většině pracovišť učitelky materiální zázemí efektivně využívají ve prospěch činností dětí ve třídě i na školní zahradě....*“ Projekty spojené se základy environmentální výchovy a vzdělávání (Přírodní zahrady) jsou zahrnuté do kapitoly inspekční zprávy Výsledky vzdělávání. V této kapitole jsou zhodnoceny činnosti související s rozvojem předčtenářské gramotnosti, kam spadá i oblast podpory rozvoje řeči (logopedické prevence).

Připomínka: *c) funkčním systémem uvádění začínajících učitelů do praxe, ze kterého se pořizují písemné výstupy jako je plánování, vyhodnocování, následkové hodiny; systémem prošli a dobře se zaučili noví učitelé a učitelky!*

Stanovisko inspekčního týmu:

Zhodnocení systému uvádění začínajících učitelů do praxe uvedené v připomínkách nekoresponduje se zjištěními inspekčního týmu. Začínajícím učitelkám pomáhají zkušené kolegyně, vzájemné hospitace mezi uvádějí a začínající učitelkou však probíhaly ojedinele, vzájemné hospitace mezi jednotlivými pracovišti realizovány nebyly. Začínajícím učitelkám chyběla zejména metodická podpora při organizaci činností, volbě vhodných vzdělávacích aktivit s ohledem na věkové zvláštnosti dětí.

Připomínka: *d) nastavenými nástroji k hodnocení vzdělávacích činností, kdy se ředitelka aktivně a pravidelně účastní pololetní i závěrečné evaluace jednotlivých tříd ve všech organizačních součástech celé mateřské školy! (vlastní hodnocení probíhá ve všech vzdělávacích oblastech osobně s jednotlivými týmy všech MŠ, na úrovni týmu zástupkyň pak*

zejména v oblasti řízení, personálního zajištění, organizaci vzdělávání a řízení pedagogického procesu).

Stanovisko inspekčního týmu:

Oblast pedagogického vedení školy posuzoval inspekční tým v návaznosti na hodnocení kvality průběhu vzdělávání. Kvalita průběhu vzdělávání byla z hlediska podpory rozvoje kompetencí dětí na jednotlivých pracovištích, ale i v jednotlivých třídách, rozdílná. Učitelkám chyběla účinná zpětná vazba k jejich práci, ta byla hodnocena ze strany vedení jednotlivých pracovišť zpravidla kladně, ale většinou bez doporučení ke zlepšení stavu. Ze strany ředitelky školy byla málo efektivní metodická podpora uplatňování zásad a metod práce stanovených ve školních vzdělávacích programech (např. v některých třídách chyběla vyváženost poměru spontánních a řízených aktivit, diferenciací vzdělávací nabídky podle věkových i individuálních potřeb dětí, děti neměly dostatek prostoru pro spontánní činnosti včetně hry). Dále bylo zjištěno, že nabídka některých nadstandardních aktivit, které nejsou součástí školního vzdělávacího programu a jsou poskytovány za úplatu, nevhodně zasahuje do organizace pobytu venku. Délka pobytu venku není na většině pracovišť nastavena na dostatečně dlouhou dobu, tj. dvě hodiny denně. Z dokumentace školy (např. zápisy z jednání pedagogické rady a porad vedoucích pracovníků, hospitační záznamy) je zřejmá větší orientace na zabezpečení organizace provozu, realizaci akcí spojených např. s prezentací školy, další vzdělávání pedagogických pracovníků, zlepšování materiálních podmínek, než na zlepšování kvality průběhu vzdělávání.

Přípomínka: *Škoda jen, že žádný z inspektorů se mnou žádné z výše uvedených závěrů během inspekční činnosti nekonzultoval, nechtěl ode mne doplnit žádné informace ani ode mne nebyly požadovány podklady, které mohly být nápomocny k objasnění dané problematiky. Rovněž v zápisu z jednání konaného dne 16. 5. 2019 od 13:45 hodin se o zjištěných skutečnostech nehovoří.*

Stanovisko inspekčního týmu:

Při hodnocení podmínek vzdělávání vycházel inspekční tým mj. z dokumentace poskytnuté ředitelkou školy, jejími zástupkyněmi a vedoucími učitelkami. Dokumentace je uvedena v inspekční zprávě na str. 7 v „Seznamu dokladů, o které se inspekční zjištění opírají“ (např. školní vzdělávací programy všech pracovišť, koncepce plánovaného rozvoje 1. Mateřské školy na období 2018 - 2022, záznamy z hospitační činnosti, záznamy z pedagogické rady, záznamy z porad vedoucích pracovníků, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, personální dokumentace včetně dokladů o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, záznamy o pozorování dětí včetně jejich portfolií). Hodnocení řízení školy se dále opíralo zejména o poznatky z inspekčních hospitací, pozorování ve škole, vycházelo z rozhovorů s ředitelkou školy, zástupkyněmi ředitelky školy, vedoucími učitelkami, učitelkami, asistentkami pedagoga, vedoucími školních jídelen. Zjištění uvedená v inspekční zprávě projednal inspekční tým s ředitelkou školy za přítomnosti zástupkyň ředitelky a vedoucích učitelek ze všech pracovišť při závěrečném hodnocení. Závěrečnému hodnocení byl přítomen zástupce zřizovatele, vedoucí odboru kultury, školství a tělovýchovy Magistrátu města Karlovy Vary. Uvedený zápis z jednání s ředitelkou školy byl pořízen v oblastech kontroly dodržování právních předpisů vztahujících se k poskytovanému vzdělávání.

Přípomínka: *Ve zprávě se dále uvádí, že zázemí Lesní mateřské školy nesmí být stavbou, což naše jurta opravdu není, a má být využíváno pouze výjimečně. Ohledně vyjádření o vzdělávání dětí v budově jiné MŠ v době nezajištění provozu lesní MŠ chci upozornit na to, že jsem povinná zajistit pobyt i vzdělávání jejich dětí byť v budově MŠ Cestička na adrese nám. E. Destinové 1 (s těmito krizovými podmínkami, které mohou nastat během školního*

roku, jako byla pracovní neschopnost obou učitelek a povodňový stav oblasti, kde se lesní MŠ nachází, byli všichni rodiče předem seznámeni a všichni svým podpisem vyjádřili svůj souhlas). Podotýkám, že lesní MŠ je zřízena první školní rok a pedagogové hledají optimální režim pro zajištění zdraví dětí a neohrožení jejich zdravotního stavu v neobvyklých podmínkách.

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční tým v hodnocení podmínek vzdělávání uvádí, že „*zázemí lesní mateřské školy nesmí být stavbou*“ v souvislosti se vzděláváním dětí lesní mateřské školy v budově jiného pracoviště (nám. E. Destinové 1), ne v souvislosti se vzděláváním dětí v jurtě. Ředitelka školy zdůvodňuje uzavření pracoviště lesní mateřské školy pracovní neschopností obou učitelek a povodňovým stavem v oblasti lesní mateřské školy. Ze záznamů o průběhu vzdělávání vedených v třídních knihách ve školním roce 2018/2019 k datu inspekční činnosti je zřejmé, že provoz lesní mateřské školy byl přerušen i z jiného důvodu: např. v době od 18. 2. 2019 do 1. 3. 2019 byl „*provoz LMŠ Duběnka přerušen z důvodu čerpání loňských dovolených všech zaměstnanců*“. Dovolena zaměstnanců není závažným organizačním nebo technickým důvodem k uzavření nebo přerušení provozu mateřské školy. Ředitelka školy mohla vzdělávání dětí lesní mateřské školy zajistit pedagogy mateřské školy v místě zapsaném v rejstříku škol a školských zařízení, to je v zázemí lesní mateřské školy. Při projednávání závěrů z inspekční činnosti ředitelka školy nezdůvodňovala přerušování provozu lesní mateřské školy povodňovým stavem v místě jejího zázemí tak, jak to uvedla v připomínkách. ČŠI ověřila na odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Karlovarského kraje, že povodňový stav v oblasti řeky Rolavy (zázemí lesní mateřské školy) nebyl v období od září 2018 do května 2019 evidován.

Připomínka: k činnosti lesní mateřské školy ... *veškeré zjištěné závěry ve Zprávě popisované, byly školní inspektorce objasněny přímo při kontrolní činnosti a její doporučení ohledně chybně nastaveného ranního režimu (do podávání ranní přesnídávky) při scházení dětí v jurtě ihned od druhého dne aplikovány do denního programu.*

Stanovisko inspekčního týmu:

Při hodnocení průběhu vzdělávání v lesní mateřské škole vycházel inspekční tým z přímého pozorování při inspekční činnosti provedené na pracovišti lesní mateřské školy dne 9. května 2019 a ze záznamu z hospitační činnosti provedené zástupkyní ředitelky dne 14. listopadu 2018. Z popisu v záznamu z hospitační činnosti i z inspekční hospitace vyplývá, že se děti ráno scházejí v jurtě, kde probíhá i denní rituál tzv. ranní kruh. V provozním řádu lesní mateřské školy v Článku 5 je správně uvedeno, že „*režim dne je postaven na filosofii lesních mateřských škol a převážná většina aktivit je tedy realizována ve venkovním prostředí*“. Zázemí lesní mateřské školy (tzn. v tomto případě jurta) má sloužit pouze k příležitostnému pobytu. Pokud se děti pravidelně vzdělávají každý den do 9:00 hodin v jurtě, nejedná se o příležitostný pobyt. V bodě 5.3 provozního řádu lesní mateřské školy je uvedeno, že spontánní hra „*je zařazována dle režimu dne a momentálních podmínek. Své místo má v době od příchodu dětí do začátku ranního kruhu (v jurtě)*“.

Je určitě pozitivní, že škola zareagovala na zjištění inspekčního týmu v průběhu inspekční činnosti a od druhého dne, dle sdělení ředitelky a vedoucí učitelky lesní mateřské školy, zajistila vzdělávání od příchodu dětí pouze venku. Toto opatření je však nutné uplatňovat dlouhodobě, tzn. i v případě nepříznivých klimatických podmínek, což nemohl inspekční tým v průběhu inspekční činnosti ověřit. Chybně nastavený režim je potřeba upravit i v dokumentaci školy.

Přípomínka: *Podotýkám, že lesní MŠ je zřízena první školní rok a pedagogové hledají optimální režim pro zajištění zdraví dětí a neohrožení jejich zdravotního stavu v neobvyklých podmínkách.*

Stanovisko inspekčního týmu:

Optimálním režimem pro zajištění zdraví dětí v neobvyklých podmínkách není organizační opatření spočívající v přemístování dětí na jiné pracoviště, kdy se musí přizpůsobovat naprosto odlišným podmínkám i jinému průběhu vzdělávání (extrémní klimatické podmínky ohrožující zdraví a život dětí nebyly potvrzeny). Rovněž nastavený režim dne, nekorespondující s filozofií lesních mateřských škol, by mohl vést k tomu, že v lesní mateřské škole bude ohroženo naplnění vzdělávání podle školního vzdělávacího programu. Proto na tato možná rizika, zjištěná při inspekční činnosti, upozornil inspekční tým v inspekční zprávě.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení průběhu vzdělávání uvádí:

Přípomínka: *... více než 80% zapsaných dětí přichází do MŠ těsně před osmou hodinou a učitelkám pak nezbyvá větší časový prostor pro spontánní a tematické hry při dodržení nastaveného režimu dne, a to zejména při dodržování stravovacího režimu a pobytu venku.*

Stanovisko inspekčního týmu:

V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že na některých pracovištích učitelky nepřizpůsobovaly denní řád místním podmínkám (např. pozdější době příchodu dětí), držely se striktně stanoveného režimu dne. V podmínkách všech školních vzdělávacích programů je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání stanoveno, že denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí, poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání v podmínkách „Životosprávy“ uvádí, že „... podmínky jsou plně vyhovující, jestliže je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.“ Učitelky by proto měly v souladu se školními vzdělávacími programy operativně a citlivě vyhodnocovat průběh vzdělávání a reagovat na potřeby dětí a vhodně přizpůsobit výběr vzdělávacích metod a forem, což se nevyklučuje s tím, že zachovají stanovenou dobu pro podávání jídla.

Inspekční tým zjistil, že poměr spontánních a řízených činností nebyl vyvážený v případě dětí, které přišly do mateřské školy krátce před 8:00 hodin a dále absolvovaly pouze řízené aktivity (např. cvičení, svačina, řízená frontální, případně skupinová organizační forma vzdělávání). Správné nastavení režimu dne a kontrola jeho dodržování podle zásad stanovených v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání jsou v kompetenci ředitelky školy.

Přípomínka: *Dále se chci vyjádřit k nastavenému pitnému režimu, který pravidelně kontroluji a moje zástupkyně rovněž, o čemž svědčí písemné hospitační vstupy. Na venkovní zahrady instalujeme pro samostatnější obsluhu dětí zahradní vodní pítka.*

Stanovisko inspekčního týmu:

V průběhu inspekční činnosti bylo inspekčním týmem zjištěno, že ve všech třídách měly děti k dispozici nápoje. K jejich využití ale většinou nebyly vedeny, učitelky je k pití pobízely až před pobytem venku, děti neměly zautomatizovaný návyk nápoje samostatně využívat. Tato skutečnost byla projednána i s vedoucí školní jídelny. Pítka instalovaná na školních zahradách nebyla vzhledem ke klimatickým podmínkám v průběhu inspekční činnosti využívána.

Přípomínka: *Individualizace práce s dětmi se SVP probíhala zpravidla jen na třídách.* (pozn. citováno z inspekční zprávy). *K tomu uvádím, že je odborníky doporučeno, a z našeho pohledu se doporučení jeví nutností, ponechat i těmto dětem vlastní prostor pro dostatek spontánní pohybové aktivity, oddech, uvolnění a relaxaci, a to právě při pobytu venku.*

Stanovisko inspekčního týmu:

V inspekční zprávě je uvedeno, že: „... *Individualizace práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami probíhala zpravidla jen ve třídách, kde byla zajištěna na základě doporučení školského poradenského zařízení asistentka pedagoga. ... Asistentky i učitelky děti aktivizovaly různými činnostmi, byly dětem nápomocné při vysvětlování a uskutečňování činností během celého dne ...*“ Z uvedeného vyplývá, že třídou není myšlený prostor v mateřské škole, ale společenství dětí. Označení „třída“ vychází z ustanovení § 23 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), kde je uvedeno, že mateřská škola se organizačně dělí na třídy.

Spolupráce učitelek a asistentek pedagoga zajišťovala individuální práci s dětmi z celé třídy. Asistentky pedagoga se vhodně věnovaly nejen dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, pro něž byly na základě doporučení školského poradenského zařízení určeny, ale i ostatním dětem ve třídě. Ve třídách, kde byly přítomné děti se speciálními vzdělávacími potřebami, a kde nebyl asistent pedagoga, nebyla míra individualizace práce s dětmi tak výrazná.

Ředitelka školy v připomínkách k části Závěry uvádí:

Přípomínka: *Vývoj školy: k němu bych ráda ještě poznamenala i velký posun ve vybavenosti školních zahrad, kde byly na 5 z 8 MŠ vybudovány pro pohybové a sportovní aktivity dětí hřiště a sportovní plochy s multifunkčním povrchem pro celoroční využití, včetně multifunkčního mlhoviště.*

Stanovisko inspekčního týmu:

Péče školy o rozvoj materiálních podmínek s ohledem na naplňování školních vzdělávacích programů je pozitivně zhodnocena v části inspekční zprávy Hodnocení podmínek vzdělávání. Materiální podmínky jsou souhrnně hodnoceny především z hlediska efektivity jejich využívání. V průběhu inspekční činnosti probíhal pobyt venku nejen na školních zahradách, ale i v okolí. Na školních zahradách děti zpravidla využívaly vybavení k pohybovým aktivitám (např. skluzavky, průlezky), případně pískoviště. Další vybavení, např. vyvýšené záhony, dětmi zjevně využívané nebyly. Na pracovišti nám. E. Destinové 1 byla multifunkční plocha s mlhovištěm označena zákazovou páskou a děti tam v době inspekční činnosti ještě neměly přístup, nebylo tedy možno posoudit účelnost jejího využití.

Přípomínka: *Příležitosti ke zlepšení: vzdělávání v lesní MŠ a vyhodnocení jejího ŠVP včetně vzdělávací nabídky v nadstandardním alternativním prostředí se setkalo s mimořádnou pozitivní odezvou ode všech rodičů; dětem je poskytováno vzdělávání zejména formou situačního a prožitkového učení, což považuji za silnou stránku lesní MŠ.*

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční tým v části inspekční zprávy Hodnocení průběhu vzdělávání zhodnotil nastavený režim dne v lesní mateřské škole tak, že takto nastavenou organizací dne není naplňováno pojetí lesní mateřské školy. V tomto smyslu jsou v části inspekční zprávy Závěry formulována i doporučení ke zlepšení: „*Vzdělávání v lesní mateřské škole neprobíhalo výhradně ve venkovním prostředí, tím škola nenaplnuje pojetí lesních mateřských škol.*“ Volba metod a forem vzdělávání byla v části inspekční zprávy Hodnocení průběhu vzdělávání zhodnocena jako funkční a pro vzdělávání dětí přínosná: „... *Vzdělávání dětí*

v lesní mateřské škole podporovalo objevování, pokusnictví, vhodně byly zařazovány pracovní činnosti. Reálné předměty při práci děti pozitivně motivovaly, rozvíjely jejich volní vlastnosti, zručnost a pracovitost. Aktivity prováděné metodou pokusu a omylu rozvíjely samostatnost dětí nejen při řešení problémových situací, ale i v průběhu běžných režimových činností (např. stravování, příprava na odpočinek). Děti se bezpečně pohybovaly v přírodním terénu i v prostorách farmy, situační učení vhodně přispívalo k osvojení nových informací)...“ Závěry uváděné v inspekční zprávě jsou zhodnocením a shrnutím zjištění inspekčního týmu ve všech hodnocených oblastech, uvádějí výrazné silné stránky či příležitosti ke zlepšení v celé škole.

Závěr:

Inspekční zjištění byla podložena.

Mgr. Marie Vrátníková v. r.
vedoucí inspekčního týmu

Název školy

Mgr. Zdeňka Tichá
ředitelka školy
Komenského 48/7
360 07 Karlovy Vary
ID DS: 7mxu27a